

آوای شیطان

عواقب غنا و موسیقی

آیات

و آیات

نظریات دانشمندان

حکایات تکان دهند

تألیف:

محمد حسین آسوده

ویرایش:

سید حسین اسلامی

سرشناسه : آسوده، محمد حسین ۱۳۴۹.
 عنوان و نام پدیدآورنده : آوای شیطان، عواقب غنا و موسیقی: آیات و روایات نظریات
 دانشمندان، حکایات نکان دهنده/تالیف: محمدحسین آسوده: ویرایش سید حسین اسلامی.
 مشخصات نشر : قم: رواق دانش. ۱۳۹۱.
 مشخصات ظاهری : ۱۴۴ ص.
 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۶۹-۳۲-۶
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا.
 یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۴۳.
 عنوان دیگر : عواقب غنا و موسیقی: آیات و روایات نظریات دانشمندان، حکایات نکان دهنده.
 موضوع : اسلام و موسیقی.
 موضوع : موسیقی (فقه).
 شناسه افزوده : اسلامی، سید حسین، ویراستار.
 رده بندی کنگره : BP۲۳۲/۸۲/۱۵۴۹ ۱۳۹۱.
 رده بندی دیویی : ۲۹۷/۴۸۷۸.
 شماره کتابشناسی ملی : ۲۹۸۴۴۹۶.

نام کتاب: آوای شیطان یا عواقب غنا و موسیقی

مؤلف: محمد حسین آسوده

ویرایش: سید حسین اسلامی

ناشر: انتشارات رواق دانش

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۱

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۰۰۰ تومان

مرکز پخش:

قم: خیابان ارم، پاساژ قدس، طبقه پنجم، پلاک ۱۷۴، پخش کتاب رواق دانش.

تلفکس: ۷۷۳۲۱۲۰ - ۷۷۳۲۱۲۰ - همراه: ۰۹۱۲۷۵۲۱۵۰۵

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۶۹-۳۲-۶

نظرات و پیشنهادات: Mha14110@yahoo.Com

فهرست مطالب

۱۱	پیش گفتار.....
۱۲	غنا و موسیقی چیست؟.....
۱۲	غنا.....
۱۵	موسیقی.....
۱۶	آهنگ های طبیعی.....
۱۷	آهنگ های غیر طبیعی یا مصنوعی.....
۱۷	طرب.....
۱۷	لهو.....
۱۸	مجلس لهو.....

بخش اول

غنا و موسیقی در آیات

۲۳	۱. سورة حج، آیه ۳۰.....
۲۷	۲. سورة لقمان، آیه ۶.....
۳۰	۳. سورة فرقان، آیه ۷۲.....
۳۴	۴. سورة اسراء، آیه ۶۴.....
۳۷	۵. سورة نجم، آیات ۵۹ - ۶۱.....
۴۰	۶. سورة مؤمنون، آیه ۳.....
۴۲	۷. سورة قصص، آیه ۵۵.....
۴۴	۸. سورة اسراء، آیه ۳۶.....
۴۷	۹. سورة جمعه، آیه ۱۱.....
۵۰	۱۰. سورة انبياء، آیات ۱۶ - ۱۸.....

بخش دوم غنا و موسیقی در روایات

۱. بروز نفاق، فقر، پریشانی..... ۵۵
۲. کفران نعمت..... ۵۵
۳. رویگردانی خدا..... ۵۵
۴. آشیانه نفاق..... ۵۶
۵. بلاهای بزرگ و مرگ ناگهانی..... ۵۶
۶. رفتن غیرت..... ۵۶
۷. رویدن نفاق در قلب..... ۵۷
۸. رویش نفاق در قلب..... ۵۷
۹. شن حیا..... ۵۸
۱۰. احب امر استی..... ۵۸
۱۱. راه ابلوس و قابیل..... ۵۹
۱۲. امت بی مقدر..... ۵۹
۱۳. عبادت شیطان..... ۵۹
۱۴. باطل..... ۶۰
۱۵. موجب فقر..... ۶۱
۱۶. مزد حرام..... ۶۱
۱۷. بدترین صدا..... ۶۱
۱۸. پلیدان پلید..... ۶۱
۱۹. فعل ابلوس..... ۶۲
۲۰. بلاها و عذاب‌های سخت..... ۶۲
۲۱. نزد او نشینند..... ۶۳
۲۲. قساوت قلب..... ۶۳
۲۳. فرومایه..... ۶۴
۲۴. محروم از استجابت..... ۶۴
۲۵. وارد نشدن ملائکه..... ۶۵
۲۶. بانگ لعنت شده..... ۶۵
۲۷. نفاق و کفر..... ۶۵

۶۶	۲۸. رویش نفاق.....
۶۶	۲۹. محرومین از لطف خدا.....
۶۶	۳۰. مقدمه زنا.....
۶۶	۳۱. تسلط دو شیطان.....
۶۷	۳۲. نفاق.....
۶۷	۳۳. نشانه‌ای از قیامت.....
۶۸	۳۴. همراهی شیطان.....
۶۸	۳۵. شیء بی مقدار.....
۶۹	۳۶. غضب خدا.....
۶۹	۳۷. آلات حرام.....
۷۰	۳۸. عذاب سخت و دردناک.....
۷۰	۳۹. گناه بزرگ.....
۷۱	۴۰. دعوت به شر.....
۷۱	۴۱. بی عقل.....
۷۲	۴۲. خیری در آن نیست.....
۷۲	۴۳. مورد نهی رسول خدا ﷺ.....
۷۲	۴۴. عذابی سخت.....
۷۲	۴۵. حرمت، کفر، نفاق.....
۷۳	۴۶. پلیدترین.....
۷۳	۴۷. بهای حرام.....
۷۴	۴۸. ملعون.....
۷۴	۴۹. مزد حرام.....
۷۴	۵۰. مزد حرام.....
۷۴	۵۱. سزاوار سلام نیستند.....
۷۵	۵۲. فساد محض.....
۷۵	۵۳. دام بزرگ شیطان.....
۷۶	۵۴. حیا از چاربا.....
۷۷	۵۵. از جمله علل عذاب.....
۷۷	۵۶. از گناهان کبیره.....

بخش سوم غنا و موسیقی از نظر دانشمندان

نظراتی از دانشمندان ایرانی	۸۱
سایندۀ روح	۸۱
اضطراب و تشنج روانی	۸۳
موسیقی درمانی، ادعایی پوچ	۸۳
رنخوت و سستی	۸۵
نتایج سوء	۸۶
سه تجربه مهم	۸۷
تزلزل خاطر و اضطرابات روحی	۸۸
یکی از عوامل دیوانگی	۹۰
احساسات غیر طبیعی	۹۱
امراض بسیار	۹۲
نظراتی از دانشمندان خارجی	۹۶
شوم ترین آثار	۹۶
کاهلی	۹۶
عامل مهم فشار خون	۹۷
اثر موسیقی بر مادران باردار	۹۷
عامل مهم خستگی های روحی	۹۸
تأثیر فوری سوء	۹۸
زبان های عصبی	۹۹
صدای نامطبوع	۹۹
هیجان و اضطراب	۹۹
هیجان کشنده	۱۰۰
پست ترین هنر	۱۰۰
امری پست	۱۰۱
بی فایده	۱۰۱
اختلالات روانی	۱۰۲
هیجان و موسیقی	۱۰۳

هیجان، مادر بیماری‌ها.....	۱۰۳
هیجان و بیماری قلبی.....	۱۰۳
هیجان و زخم معده.....	۱۰۴
هیجان و بیماری قند.....	۱۰۵
هیجان و رماتیسم.....	۱۰۵
هیجان و ریزش مو.....	۱۰۵
هیجان و آسیب دندان.....	۱۰۵
هیجان و فشار خون.....	۱۰۶
هیجان و حمله‌های عصبی.....	۱۰۶
هیجان و اختلالات زناشویی.....	۱۰۶
هیجان و ارتعاشات جسمی.....	۱۰۶
هیجان و قلب خون.....	۱۰۷
هیجان و سم میت شیر مادران و سکنه قلبی.....	۱۰۷
هیجان حاصل از موسیقی.....	۱۰۸
موسیقی و زبان‌های بسیار.....	۱۰۹
ایجاد افکار وحشیانه در کودکان.....	۱۰۹
صداهای مضر.....	۱۰۹
خرابی حافظه و افسردگی.....	۱۱۰
یک آزمایش مهم علمی.....	۱۱۱
تأثیر صدا و دردهای روزانه.....	۱۱۲
بدترین عذاب خواب.....	۱۱۲
شیطان پرستان و موسیقی.....	۱۱۳
بی‌بند و باری جنسی.....	۱۱۴
طغیان.....	۱۱۴
هتک حرمت و تجاوز.....	۱۱۴
نظراتی کوتاه درباره موسیقی.....	۱۱۵

بخش چهارم

عاقبت برخی موسیقی دانان

فرجام کار برخی موسیقی دانان.....	۱۱۹
----------------------------------	-----

شرح حال کوتاهی از برخی موسیقی دانان ۱۲۰

تقاضای ممنوعیت موسیقی در غرب ۱۲۴

بخش پنجم

داستان‌های تکان‌دهنده از عواقب غنا و موسیقی

قتل و تجاوز ۱۲۷

قتل معلم موسیقی ۱۲۷

هیجان شوم ۱۲۸

افسردگی شدید یک دانش آموز ۱۲۸

سرانجام شوم ۱۲۹

مجالس جنون آمیز ۱۳۰

جنون ناگهانی ۱۳۰

هیجان و ترس ۱۳۱

حرکتی ناشت ۱۳۱

کنسرت برای حیوانات ۱۳۲

فرار شتران ۱۳۲

مرگ شتران ۱۳۳

فرجامی شوم ۱۳۴

جشن عروسی و سه کشته ۱۳۴

پای کوبی و مصیبت ۱۳۴

موسیقی عامل دیوانگی ۱۳۵

تأثیر شیطانی آواز ۱۳۵

خودکشی ۱۳۶

خون آشام‌ها ۱۳۶

جسدی که ۵۶ سال گور به گور شد ۱۳۷

مرحوم شیخ محمد حسین زاهد و جوان تنبک زن ۱۳۸

اوباشانی که خشکشان زد ۱۳۹

داستانی آموزنده ۱۴۰

خاتمه ۱۴۱

منابع ۱۴۳

پیش‌گفتار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 ﴿وَاسْتَفْزِزْ مَنِ اسْتَقَفْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ﴾^(۱)

«را! ایشان هر که را توانستی با آوای خود تحریک کن.»

یکی از ابزارها و وسایل خطرناک دشمنان بشریت برای تسلط روح و روان آدمی، گرفتن مانتخن انسان‌ها در دام لهر و لعب، به‌خصوص استماع غنا و موسیقی است.

به حکم عقل باید دید سرمایه‌گران بهای عمر آدمی که ارزش لحظات آن با هیچ گرانمایی قابل مقایسه به هیچ وجه تجدیدپذیر نیست، در چه راهی هزینه شده و چه ثمره‌ای عاید انسان می‌کند؟

یک فرد کاسب و بازاری به مجرد آن که بفهمد مصرف سرمایه‌اش در خرید فلان کالا - نه ضرر بلکه - سود ندارد، از خرید آن کالا اجتناب می‌کند و ابداً بدان نزدیک نمی‌شود. حال اگر آن کالا زیان‌بار نیز باشد، دیگر هیچ عاقلی حتی فکر نزدیک شدن به آن را در سر نمی‌پروراند.

آیا سرمایه عمر آدمی کمتر از سرمایه مادی است که در هر جا و به هر نحوه که دل بخواهد هزینه نماید؟ یقیناً انسان عاقلی که از روح و روان سالم برخوردار است، چنین کاری نمی‌کند مگر آن که غفلت و

جهالت او را احاطه کند، و در این صورت وقتی آگاهی می‌یابد که کار از کار گذشته و ضرر و زیان بسیاری دیده است، درست مانند کاسبی که اصلاً در کار خود محاسبه ندارد و نمی‌داند که سود می‌کند یا ضرر، و بسا امکان جبران هم وجود نداشته باشد.

غنا و موسیقی یکی از کالاهایی است که نه تنها سودی از آن عاید بشر نمی‌شود، بلکه زیان بسیاری متوجه فرد می‌سازد.

هرچند این نوای به ظاهر دل‌انگیز جاذبه زیادی دارد و افراد را به راحتی جذب می‌کند و در عالمی از خیال و رؤیای خوش فرو می‌برد، اما زندگی آنان را در عالم واقعی دچار مخاطره کرده، زیان‌های بسیاری را متوجه او می‌کند.

غنا و موسیقی چیست؟

غنا

غنا، با الف مقصور (کوتاه) (غنی) به معنی بی‌نیازی است ولی با الف ممدود (بلند) به معنی «آوا» است. صاحب نظران، غنا را عبارت از «آوا» و «صوت» می‌دانند. لغت دانان در باب چیستی غنا می‌نویسند:

صوت و آوایی که در گلو «حنجره» به گونه‌ای حساب شده به حرکت درآمده و بطور آهنگین و دلکش نمودار شود را غنا گویند.

بعضی از اهل نظر غنا به کسر غین را به معنای موسیقی و به فتح غین را به معنای بی‌نیازی می‌دانند. بعضی از صاحب نظران نیز هر گونه آوای دارای موسیقی ویژه را غنا می‌دانند اعم از آن‌که از انسان باشد یا از ابزار و آلات.^(۱) و اعم از آن‌که کلامی همراه آن باشد یا خیر.

۱. رک: ابن خلدون، مقدمه، ج ۱، فصل ۲۳ فی صناعة الغنا، ص ۴۵۳.

نیز در تعریف آن گفته شده است:

«غنا در فرهنگ لغت، معادل همان مفهوم موسیقی است و در اصطلاح شرعی، به آوازی گفته می‌شود که از حنجره آدمی بیرون آید و در گلو چرخانده شود (چهجهه) و در شنونده، حالت سرور و وجد ایجاد نماید و مناسب با مجالس لهو و خوش گذرانی باشد.»^(۱)

در مجمع البحرین تعریف غنا این‌گونه آمده است:

«الغناء ككساء: الصوت المشتمل على الترجیع^(۲) المطرب أو ما یسمی بالعرف غناء وإن لم یطرب، سواء كان فی شعر، أو قیآن أو غیرهما؛^(۳) غنا - به کسر غین بر وزن کسا - در لغت آوایی مشتمل بر ترجیع^(۴) مطرب^(۵) است یا این‌که در عرف غنا نامیده شود، هر چند مطرب باشد، خواه در شعر باشد یا در خواندن قرآن و یا غیر آن.»

و صاحب شرایع می‌فرماید:

«[الغناء] مدّ الصوت المشتمل على الترجیع المطرب؛^(۶) غناء،

۱. منبع پایگاه حوزه نت، (<http://www.hawzah.net/>)، اصطلاح‌شناسی سید مجتبی حسینی.

۲. الترجیع أيضا: تردد الصوت فی الحلق فی قراءة أو غناء أو زمیر، أو غیر ذلك مما یترنم به، و قیل: الترجیع: هو تقارب ضروب الحركات فی الصوت. (تاج العروس، ج ۱۱، ص ۱۵۵).

۳. مجمع البحرین، ج ۳، ص ۳۳۵.

۴. تر جمیع... نسغمه گردانیدن. (زوزنی)، بگردانیدن آواز نسغمه زدن در آواز. (زمخشری)، بازگردانیدن آواز در حلق. (منتهی الارب) (ناظم الاطباء)، آواز گردانیدن در حلق. (آندراج) (ز اقرب الموارد)، (لغتنامه دهخدا، ترجیع).

۵. از برخی کتب لغت چنین استفاده می‌شود که «طرب» پیدایش حالتی روحی است که انسان در اثر آن تعادل طبیعی را از دست می‌دهد و در او حالتی پدید می‌آید که هیجان و شهوت برانگیخته است چه از ناحیه حزن و چه از ناحیه شادی. (برای اطلاع بیشتر رجوع کنید: لغت نامه دهخدا، طرب).

۶. شرائع الاسلام، ج ۴، ص ۹۱۳.

کشیدن صوت است به طوری که شامل ترجیع و هم طرب‌انگیز باشد.
 علامه در «تحریر»^(۱) و «ارشاد»^(۲)، و شهید ثانی در «شرح لمعه»^(۳)
 و محقق اردبیلی در «مجمع الفائدة»^(۴) همین معنا را ذکر کرده‌اند.
 شیخ انصاری رحمه الله در «مکاسب» از «جامع المقاصد» محقق ثانی رحمه الله نقل
 می‌فرماید:

«لیس مجرد مدّ الصوت محرّماً - وإن مالت إلیه النفوس - ما
 لم ینته إلی حدّ یكون مطرباً بالترجیع المقتضی للإطراب؛»^(۵)
 مجرد کشیدن صوت حرام نیست، هر چند دل‌ها را بر باید و به سوی خود
 جذب کند، البته مادامی که به جهت ترجیع مقتضای طرب، طرب‌انگیز
 نباشد».

و نیز ایشان در شرح بحث غنا می‌فرمایند:

«...فالمحصّل من الآلة له قدّمة حرمة الصوت المرجّع فیهِ
 علی سبیل اللّهُ...»^(۶) محصّل از آله‌ای که گذشت این است: صوت
 مرّجعی که بر کیفیت لهو باشد حرام است، همان که لهو‌گاهی با وسیله
 لهوی غیر از صوت است، مثل نواختن بر تار و نحر آن و گاهی با صوت
 است، مثل سرنا، نی و مانند آن و گاهی مجرد صوت است. پس هر
 صوتی که از نظر کیفی، لهوی باشد، و در زمره الحان اهل فسوق و
 معاصی به شمار آید، آن [آواز] حرام است، اگر چه فرض شود آن

۱. تحریر الأحکام، ج ۵، ص ۲۵۱.

۲. إرشاد الأذهان، ج ۲، ص ۱۵۶.

۳. شرح اللمعه، ج ۳، ص ۲۱۲.

۴. مجمع الفائدة، ج ۱۲، ص ۳۳۶.

۵. کتاب المکاسب، ج ۱، ص ۲۹۲.

۶. همان، ص ۲۹۶ - ۲۹۷.

صوت غناء نیست (مثلاً قرآن را به آهنگ‌های لهُوی بخوانند)... و فرقی نیست در استعمال این کیفیت [بر نحو لهُوی] در کلام حق یا باطل. نیز در مضاعف شدن گناه آن از آن رو که معصیتی است در مقام طاعت و خفیف شمردن [قرآن] قرائت شده و [خدای] خوانده شده و مرده‌ای که برایش مرثیه خوانده شده، تردیدی نیست.

موسیقی (۱)

«موسیقی یا موسیقیا، واژه‌ای یونانی است که در فرهنگ لغت و علم موسیقی معادل مفهوم غنا می‌باشد و در معانی زیر به کار می‌رود:

الف) به اصوات و نغمات موزون و متناسب گفته می‌شود که از طبیعت برخی اشیاء و یا از حنجری حیوانات شنیده می‌شود؛ مانند صدای آهسته برگ‌ها و درختان، هنگام وزیدن باد، یا آواز خوش برخی پرندگان.

ب) به آواز خوشی که از حنجره آدمی بیرون می‌آید.

ج) به صدایی که از نواختن آلات موسیقی تولید می‌شود.

موسیقی در اصطلاح شرعی به صوت و آهنگی گفته می‌شود که از آلات موسیقی پدید آید.

واژه موسیقی یا موسیقیا، در متون دینی به چشم نمی‌خورد؛ ولی به جای آن، واژه‌های غنا، لهُو، ملاهی و مصادیق آلات موسیقی، مانند دف، مزمار (نسی و فلولت)، معزف (تار)، عود، طبل، طنبور و... بیان

۱. «موسیقی» علم تألیف لحن و فن تألیف الحان. (مفاتیح) علم ادوار علم نغمات. علمی است که بدان احوال نغمات و از منته آن توان دانست. به عبارت دیگر، موسیقی دوفن است فن اول از او ملایمت نغمات معلوم شود و آن رافن الحان گویند و از فن دوم اوزان از منته معلوم گردد و آن رافن ایقاع خوانند. (از خلاصه الککار فی معرفة الادوار شهاب صیرفی). صنعت آهنگها و نغمات. دانش سازها و آوازه‌ها. غنا. خنیا. ترکیب اصوات به صورت گوشنواز... (لغتنامه دهخدا، موسیقی).

شده‌اند.»^(۱)

نویسنده کتاب علمی «تأثیر موسیقی بر روان و اعصاب» در تعریف موسیقی نوشته است:

«موسیقی عبارت است از اصوات و آهنگ‌هایی که در روان آدمی تحریکاتی ایجاد کرده که گاهی شخص از آن لذت می‌برد و زمانی با آهنگی به غم و افسردگی دچار می‌شود. و به عبارت دیگر موسیقی، فن ایجاد آهنگ‌هایی است که تولید شادی یا اندوه مصنوعی و موقت در آدمی می‌نماید و این آهنگ‌ها را می‌توان بر دو بخش تقسیم کنیم: آهنگ‌های طبیعی و غیر طبیعی.

آهنگ‌های طبیعی عبارت است از: نغمه جویبارها و آبشارها، صدای وزش بادهای ملایم در درختان، نرانی پرندگان یا آواز قمری و کبک و هزار دستان. این‌گونه نواهای طبیعی چون غالباً یک رنگ و یک نواخت و بر یک آهنگ و میزان ملایم بوده مسرت‌بخش است و مانند آهنگ‌های غیر طبیعی دارای ارتعاش و زیر و بم‌های عجیب و غریب نیست، علاوه بر آن‌که زبانی به‌همراه ندارد، مفرح روح نیز می‌باشد و استفاده از این نوع نواهای طبیعی قسمتی از خستگی‌های دماغی (فکری) را به‌طور واقعی برطرف کرده و بر نشاط و انبساط آدمی می‌افزاید.

۱. منبع پایگاه حوزت، (<http://www.hawzah.net/>)، اصطلاح‌شناسی موسیقی و غنا، سید مجتبی حسینی.

آهنگ‌های غیر طبیعی یا مصنوعی

آهنگ‌های غیر طبیعی همان آهنگ‌های مصنوعی است که به‌دست بشر ساخته شده و وسائل مصنوعی آن در دنیای کنونی عبارت است از: (تار، ویولن، سنتور، اکوردئون، گیتار و غیره) آهنگ‌های مصنوعی چون دارای زیروبم‌ها و ارتعاشات و تحریکات گوناگونی است که گاهی می‌خنداند و زمانی می‌گریاند، گاهی به حد افراط نیروی نشاط را در آدمی تحریک می‌کند و زمانی سخت او را به دیار غم و اندوه می‌فرستد و گاهی چنان بر اعصاب مسلط می‌گردد که حتی نیروی اراده را از افراد سلب کرده بدن اختیار، شنوندگان را به حرکت درمی‌آورد و خلاصه مانند آهنگ‌های طبیعی بر یک‌نواخت و یک میزان مستقیم نیست، بنابراین همان زیروبم‌ها، ارتعاشات و تحریکات و همین تغییر لحن (Transposition) است که بر سلسله اعصاب مؤثر بوده و به تدریج اثرات زیان‌بخشی را برای شنوندگان و خوانندگان ایجاد می‌کند.^(۱)

طرب

«طرب»، به حالت سبک وزنی و سبک عقلی گفته می‌شود که بر اثر شنیدن آواز یا آهنگ، در روان و نفس آدمی پدید می‌آید و او را از حالت اعتدال خارج می‌کند. این امر، تنها به حالت شادی اختصاص نمی‌یابد؛ بلکه ممکن است از آهنگ‌های غم و حزن‌آور نیز حاصل شود.

لهو

«لهو» در لغت، آن است که چیزی آن‌چنان انسان را به خودش جذب و

۱. تأثیر موسیقی بر روان و اعصاب، ص ۲۷ - ۲۸.

مشغول کند که باعث غفلت و بازماندن از کارهای مهم تر شود و در اصطلاح موسیقی، به سازگاری و هم‌نوایی آواز و آهنگ نواخته شده با مجالس فساد و خوش‌گذرانی گفته می‌شود؛ بدین معنا که ممکن است نغمه‌ای طرب‌انگیز نباشد؛ ولی از نغمه‌هایی باشد که فقط در جلسات فاسقان و هواپرستان رایج باشد. به این نغمه، آهنگ لهوی می‌گویند و اگر از هر دو مشخصه (طرب و لهو) برخوردار باشد، به آن مطرب لهوی می‌گویند. بدیهی است که لهو، انواعی دارد و در متون دینی، هیچ‌گاه لهو به صورت فراگیر و مطلق حرام نشده، بلکه لهو خاصی مورد مذمت و حرمت قرار گرفته است.

لهو حرام آن است که شارع مقدس به طور جزئی و مشخص، به آن تصریح کرده و مورد نهی و سرزنش خود قرار داده است؛ مانند غنا و نواختن موسیقی و استماع آن.

مجلس لهو

منظور از مجلس لهو، مجالسی است که برای تماشای هوسرانی و رقص و پای‌کوبی تشکیل شده است و نزد عرف متدین، مجلس گناه محسوب می‌گردد.....^(۱)

انسان‌های خدا دوست و مؤمن به معجزه آن که در می‌یابند خدای حکیم - که احکام و دستوراتش تمام به مصلحت و نفع بشر است - از چیزی نهی فرموده، به آن نزدیک نمی‌شوند، چرا که یقین دارند او که بیشتر از همه، انسان‌ها را دوست دارد و از پدر و مادر نیز به مراتب نسبت به انسان مهربان‌تر است، به گونه‌ای که قابل قیاس با هیچ رأفت و

۱. منبع پایگاه حوزه نت، (<http://www.hawzah.net>)، اصطلاح‌شناسی موسیقی و غنا،

محبوبی نیست، اگر از چیزی نهی فرمود تنها بدین جهت است که برای
بندگانش زیان بار است.

شاید برخی تصور کنند این طور نیست که غنا و موسیقی فقط آثار
زیان بار داشته باشد، بلکه فوایدی نیز برای آن ذکر شده است، ما نیز
منکر آن نیستیم، اما اولاً: آیا ضررهای ناشی از آن بیشتر است یا منافع
آن؟ چرا که بسیاری از چیزها دارای منافع هستند، اما آثار زیان بارش
بسیار بیشتر است. و البته هیچ انسان عاقلی به خاطر نفع کم، ضرر و
زیان بسیار را به جان نمی خرد.

ثانیاً: بر فرض که برخی گمان کنند فوایدی هم دارد، آیا این فواید
ماندگار است یا زودگذر و آیا پس از این لذت زودگذر عواقب سوئی
در پی ندارد؟ هر انسان سگمان و مؤمن با کمی تأمل در کلام نورانی
خاندان وحی درمی یابد که تنها به این نوای شیطانی فوایدی مترتب
نیست، بلکه برعکس نسبت به عواقب شوم آن هشدارهای بسیاری
داده شده است، و آن حالتی که ابتداءً از شنیدن این نوای شوم در انسان
به وجود می آید شبیه به استعمال مواد مخدر است که همانانی شخص
را در عالمی از لذت غوطه ور می سازد و به گونه ای شخص را معتاد
می سازد که اگر کسی بخواهد او را از استعمال آن بازدارد گویی آب
حیات را از او منع می کنند و فرد معتاد دیگر حاضر به ترک آن نیست، در
حالی که همه می دانند زندگی تمام کسانی که گرفتار مواد مخدر شده اند
سخت به مخاطره افتاده و بسیاری نیز گران بهاترین سرمایه خود، یعنی
جان شان را از دست می دهند. نیز بسیاری که به شنیدن غنا و موسیقی
معتاد شده اند، غافلند که در قبال این لذات زودگذری که از این نوای

فریبنده و مسموم می‌برند چه آثار زیان‌باری را بر روح و روان خویش وارد ساخته و خود را گرفتار اضطراب و بیماری‌های روحی و روانی بسیاری می‌سازند.

بنابراین با مرور آموزه‌هایی که از دستورات و ارشادات دینی درمی‌یابیم هیچ نفع و فایده‌ای برای غنا و موسیقی به دست نمی‌آوریم و در نهایت بنا بر نظر برخی از علما مواردی خاص و بسیار محدود از حرمت خارج شده است و لکن هیچ‌کدام برای همان موارد خاص استحباب یا نفعی ذکر نکرده‌اند.

در این اثر سعی داریم با بیان آیات نورانی قرآن کریم، روایات خاندان عصمت و الطهارت علیهم‌السلام، نظریه‌های علمی دانشمندان و حکایات تکان‌دهنده‌ای را که از «عواقب شوم و خطرناک غنا و موسیقی» غافلند، هوشیار ساخته تا آن‌که روح و روان خویش را از مضرات این نوای شیطانی مصون و محفوظ دارند و عمر گرانبهای خود را در اموری که زیان دنیا و آخرت دربر دارد، صرف ننمایند، **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** تعالی.

قم - حرم اهل بیت - علیهم‌السلام -

رجب / ۱۴۲۷ هـ. ق